

ВЕЧНАЯ ЎДЗЯЧНАСЦЬ ВАМ, ВЫЗВАЛІЦЕЛІ!

Золатам і серабром баявых ордэнаў і медалёў завішчаў 2 ліпеня Палац спорту беларускай сталіцы. Больш як сем тысяч былых франтавікоў, партызан і падпольшчыкаў прыйшлі сюды, каб адзначыць 50-годдзе вызвалення роднай Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

У прэзідэнтскай сядзеві разам са Старшынёй Вярхоўнага Савета Беларусі Мечаславам Грыбам, Старшынёй Савета Міністраў Вячаславам Кебічам, праслаўленымі военачальнікамі Вялікай Айчыннай вайны, Героямі Савецкага Саюза, кавалерамі ордэнаў Славы і трых ступеней — удзельнікамі беларускай наступальнай аперацыі "Баграціён", знаходзіліся кіраўнікі і члены ўрадавых дэлегацый Расійскай Федэрацыі на чале са старшынёй ўрада Віктарам Чарнамірэдзіным, іншых дзяржаў саюзніц, суседняй Літвы, якія прыйшлі на святкаванні.

На ўрачыстасці былі запрошаны прадстаўнікі дзяржаўных і грамадскіх арганізацый, прамысловых і сельскагаспадарчых прадпрыемстваў і аб'яднанняў, духавенства, пасольстваў і консульстваў краін блізкага і далёкага замежжа, гарадоў-пабрацімаў, першай польскай пяхотнай дывізіі імя Касцюшка, вяртальніка "Нармандыя-Німан".

Сход адкрыў Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі Мечаслаў Грыб. З дакладам аб 50-годдзі вызвалення рэспублікі выступіў Старшыня Савета Міністраў Вячаслаў Кебіч. Падарыў салдат, афіцэраў, генералаў і маршалаў 1-га Прыбалтыйскага і трох беларускіх франтоў, адрываў партызан і падпольшчыкаў, якія ажыццявілі наступальную аперацыю "Баграціён", падарыў прэм'ер-міністру, улічаны не толькі ў гісторыю Вялікай Айчыннай і другой сусветнай войнаў, Гэта яркая і трагічная вясна ў сусветнай гісторыі, якая і сёння іпамянае: людзі, будучыя пільнімі, не дапусціце на зямлі паўтарэння глебаўнага кровапраліцця! Мільёны жывых лепшых сыноў і дачок усіх народаў былога Савецкага Саюза заахвочаны за свабоду Беларусі, усёй вялікай дзяржавы. Па-

мяць аб героях бессмяротная, пакаленні беларусаў назавесці захавваюць у сэрцах падзяку вызваліцелям.

З трыбуны ўрачыстага сходу прагучалі сардэчныя словы ўшанавання беларускаму народу ў сувязі з паўвековым юбілеем вызвалення ад фашысцкай чумы, што выказалі кіраўнікі дэлегацый. Прэм'ер-міністр ўрада Расіі Віктар Чарнамірэдзін зачытаў спецыяльнае павелічэнне Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Барыса Ельцына, у якім змяшчаюцца найлепшыя пажаданні народу нашай рэспублікі, выказана ўпэўненасць, што традыцыйныя дружба і братства, што спакон вякоў аб'ядноўвалі Расію і Беларусь, не толькі захавваюцца, але і будуць умацоўвацца.

Кіраўнікі дэлегацый уручылі беларусам свае нацыянальныя сувеніры і памятныя падарункі, якія былі ў заклочэнне прынятыя сходам.

У заключэнне ўрачыстасці адбыўся вялікі святочны канцэрт вядучых майстроў і мастацкіх калектываў рэспублікі.

У той жа дзень ва ўсіх раёнах Мінска, гарадах і вёсках рэспублікі адбыліся святочныя мерапрыемствы з народнымі гуляннямі, канцэртамі на плошчах, у скверах і парках, ушанаваннем вэтэранаў-вызваліцеляў.

Быццам усе кветкі свету падарылі сонечнай раніцай 3 ліпеня мінчане і шматлікія госці беларускай сталіцы сваім вэтэранам, якія роўна паўстагоддзя назад вызвалілі Мінск і ўсю Беларусь ад фашысцкіх захопнікаў.

Галоўнай падзеяй стала ўрачыстасць шэсць старых салдат, афіцэраў, генералаў, былых партызан і падпольшчыкаў па праспекту Франціска Скарыны ад плошчы Незалежнасці да плошчы Перамогі, у час якой іх сардэчныя вітанні тэчылі мінчан. Удзяўж усяго праспекта Ігар Духавіч, які ўважана, танцаваў хлопцы і дзяўчаты ў вярхавых нацыянальных касцюмах. На падыходзе да плошчы Перамогі калоны вэтэранаў прайшлі праз сімвалічны трыум-

фальны вехі — па колькасці гадоў вайны — ад 1941 да 1945 года.

Пад сумную мелодыю ваеннага аркестра да падножжа велічнага помніка воінам Чырвонай Арміі, партызанам і падпольшчыкам, якія загінулі смерцю хвабрых у баях з гітлераўцамі, апускаюцца вялікі кветкі ад дэлегацыі Вярхоўнага Савета рэспублікі на чале з іго Старшынёй Мечаславам Грыбам, Савета Міністраў Беларусі на чале з Вячаславам Кебічам, рэспубліканскага Савета вэтэранаў, воінаў нацыянальнай беларускай арміі. Пасля над плошчай мінута маўчання, якую парушае толькі гучны метраном. Адрывчы воіны ўшанаванні героям, па пляцоўцы цырымоніялаў ля Вечнага агню чаканіць крок рота ганаровай ваарты воінаў Мінскага гарнізона.

У гэты ж дзень перад адлетам на радзіму вялікі абеліск на плошчы Перамогі ўсклаў урадавая дэлегацыя Расіі на чале з Віктарам Чарнамірэдзіным, іншых рэспублікі саюзніц, замежных краін, якія наведвалі Беларусь у сувязі з юбілеем.

Прыяндзі, вялікі кветкі былі таксама

ўскладзены да Кургана Славы ля маскоўскай шашы, на мемарыяльным комплексе "Хатынь", да сталы "Мінск—горад-герой". Мечаслаў Грыб і члены Прэзідыума Вярхоўнага Савета рэспублікі наведвалі могілкі ля маскоўскай шашы і ўсклаі вялікі на магілы Пятра Міронавіча Машарава, Сяргея Восілавіча Прытыцкага, Ціхана Якаўлевіча Кісялёва, Васіля Іванавіча Казлова і іншых пахаваных тут былых кіраўнікоў рэспублікі.

Кветкамі і вялікімі былі прыбраны ў гэты дзень воінскія могілкі, брацкія магілы, помнікі і абеліскі па ўсёй тэрыторыі Беларусі.

Ва ўсіх раёнах Мінска, у парках, скверах, на плошчах сталіцы прайшлі масавыя гуляння, ваенна-спартыўныя святы, канцэрты.

Свята завяршылася позня вечарам салютам-феерверкам.

БЕЛІНФАРМ.

НА ЗДЫМКАХ: святкаванне 50-годдзя вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў у г. Мінску.

Фота Анатоля БАСАВА.

■ Прэзідэнцкі марафон

ЗНОЎ ВЫРАШЫЦЬ БОЛЬШАСЦЬ

Як паведамілі карэспандэнту Белінфарма ў Цэнтральнай камісіі па выбарах Прэзідэнта рэспублікі, другі тур галасавання адбудзецца, калі зноў не менш палавіны ўсіх выбаршчыкаў, унесеныя ў спісы для галасавання, "ахвяруюць" сваім выхадным днём і прыйдуць 10 ліпеня на выбарчыя ўчасткі. Для таго, каб хто-небудзь з двух кандыдатаў стаў Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, неабходна сімпатэі большасці прыняўшых удзел у галасаванні. У выпадку, калі другі тур не адбудзецца, ці ніводнаму з кандыдатаў не ўдасца набраць больш палавіны галасоў выбаршчыкаў, Цэнтрвыбаркам вымушана будзе назначыць паўторныя выбары з паўторным вылучэннем кандыдатаў.

Дарэчы, галасаванне па другому туру будзе арганізавана толькі ў афіцыйна аб'яўлены дзень. Тут ужо тым, хто па ўважлівых прычынах не зможа знаходзіцца па месцы жыхарства, прыйдзеца пакінуць пры сабе сімпатэі да таго ці іншага кандыдата на прэзідэнцкае крэсла.

НЕ ДА ВЫБАРАЎ — ВОДПУСКІ "ГАРАЦЬ"

Выбаршчыкам не трэба здзіўляцца, калі 10 ліпеня на выбарчых участках у саставе камісій яны ўбачаць новых людзей. Гэта зусім не азначае, што абнаўленні звязаны з крыміналам. Як стала вядома карэспандэнту Белінфарма, пераважная большасць членаў камісій, асабліва ў сельскай мясцовасці, у звычайны час працуюць настаўнікамі. І вакантасць прэзідэнцкай пасадзі для іх, як ні для каго іншага, "небяспечная на вынікі", паколькі яны не змогуць выкарыстаць вызначаныя законам два месяцы водпуску.

Дарэчы, што датычыць першага тура, то ні ў Цэнтрвыбаркам, ні ў абласнай камісіі па выбарах не паступіла ніводнаго істотнага заявы, якая дае падставы сумнявацца ў аб'ектыўнасці падведзеных вынікаў галасавання.

БЕЛІНФАРМ.

ХТО ЧАГО ВАРТЫ?

Не будзем лішні раз напамінаць аб пераканальнай перамозе на першым этапе прэзідэнцкіх выбараў прыкляўніка Лукашэвіч. Але адзначым, што ёсць месцы, дзе большасць людзей аддалі свае галасы за Кебіча. На Восііўскім выбарчым участку Цэнтрскага раёна, напрыклад, з 780 выбаршчыкаў 621 чалавек прарэкасаваў за Вячаслава Францішэвіча. Амаль усе выбаршчыкі ўчастка — працаўнікі калгаса "Парэжыцкая калгаса". Таму два тытаны мы адрасавалі гэту старыню І.М. Макараў.

— Іван Міхайлавіч, чым, на вашу думку, выкліканы такі дужыны калектывны выбар?

— У першую чаргу нашы людзі галасавалі за калгасы, без якіх старыя, адзінока проста не выжывуць. А за захаванне калектывных гаспадарак В.Кебіч змагаўся актыўна і перамог. У яго вялікі вопыт дзяржаўнага і гаспадарчага кіравання. Ён выступае за цесную сувязь з Расіяй. У час сходаў, якія праводзілі на ўчастках, фермах, калгаснікі азімвалі якасць усіх прэтэндэнтаў і зрабілі такі выбар.

— Якія вынікі галасавання будуць на вашым участку пасля другога тура?

— Не хачу прадказваць, але, думаю, выбар будзе ранейшым. Людзі бачаць, хто чаго варты. Асабіста я буду зноў галасаваць за Кебіча. Бо ён, як і большасць з нас, выйшаў з вёскі, ведае нашы праблемы, мае з тысячамі пытанняў выбарчых калгаснаў і вырашывае яго. Але хто б ні стаў Прэзідэнтам, нашы калгаснікі ў першую чаргу разлічваюць на свае сілы. Бо сёння, калісьці, даўдзі на нас са сталіцы не прыдзе ніхто.

Запісаў Уладзімір БЫЧЭНЯ.

ЗА СУМЛЕННУЮ "ГУЛЬНЮ"

Вялічанае дастаткова ўзнаўлена выказаліся ігучэ ў першым туры галасавання. Ададаўцы перавагу 3.Пазінуку, які тым самым прадэманстравалі сваю прыналежнасць да нацыянальнага адраджэння. Але рэалізацыя паставіла перад правам іншага выбару. Які ж сённяшні настрой выбаршчыкаў?

С.Сісельнік, дырэктар завода "Зеніт". У прынцыпе я згодны з платфармай абодвух кандыдатаў. А задаволенасць мяне той, які выканае волю народа, выказаўшы на саюзным рэфэрэндуме. Напэўна, ніхто так востра не адчуў сумныя вынікі разрыву эканамічных сувязей паміж дзвюма рэспублікамі як мы, кіраўнікі вытворчых калектываў. Страціўшы рынкі збыту, мы паставілі людзей на мяжу выжывання. Ёсць надзея, што будучы Прэзідэнт не стане супярэчыць волі народа.

Г.Вазечук, загадчыца магазіна №8 г.Вілейка. Я паважаю людзей за паслудоўнасць думак і перакананняў. Таму і аддала свой голас за лідэра П.К.Б.Новікава. У сённяшняй сітуацыі пакуль не вызначылася. Усё будзе залежаць ад таго, як павядадуць сябе кандыдаты на апошнім этапе прэзідэнцкага марафона. Ва ўсім разе я за сумленную "гульню".

Запісала Марыя КУЗАЎКІНА.

Мінімальная — 100 тысяч рублёў

Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь паставіў: устанавіць з 1 ліпеня 1994 г. мінімальную зароботную плату ў размеры 100.000 рублёў, а тарыфную стаўку першага разраду — 110.000 рублёў. Міністэрствам і ведамствам, выканкомам мясцовых Саветаў дэпутатаў, кіраўнікам прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый, фінансавых і бюджэтных, даручана забяспечыць пералік заробатнай платы і акладаў работнікаў у адпаведнасці з устаноўленай гэтай пастановай стаўкай 1-га разраду і каэфіцыентамі адзінай тарыфнай сеткі.

Уладзімір КОБРЫН.

СУВЕНІРЫ — ВЕТЭРАНАМ

У мінулую суботу ў аблвыканкоме адбылася сустрэча групы ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны з гарадоў і раёнаў Міншчыны з кіраўніцтвам абласці. Адрываючы яе, намеснік старшыні аблвыканкома С.С.Паўлюкевіч гарача павіншаваў вэтэранаў з залатым юбілеем вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Затым пачалася ўручэнне

памятных сувеніраў Прэзідыума Вярхоўнага Савета і Савета Міністраў, а таксама Міністэрства сельскай гаспадаркі і прадуктаў харчавання Рэспублікі Беларусь. Уручылі падарункі і віталі вэтэранаў першы намеснік старшыні аблвыканкома А.М.Жук і намеснік міністра сельскай гаспадаркі і прадуктаў харчавання Д.Д.Рудкі.

Прывітальныя і віншавальныя словы выказалі першы намеснік кіраўнікі Кіеўскай абласной дзяржаўнай адміністрацыі М.А.Барук і першы намеснік старшыні Маскоўскай абласной Думы А.В. Далгалашаў. Яны ж перадалі кіраўніцтву Міншчыны памятныя сувеніры ад сваіх рэгіёнаў.

Дэлегацыя вэтэранаў гарадоў і раёнаў абласці ўд-

зельнічалі ў рэспубліканскім ўрачыстым пасаджэнні, прысвечаным 50-годдзю вызвалення Беларусі.

/Наш кар./

На здымках: генеральны дырэктар ігушкафабрыкі імя Крупскай К.М.ДУБОВСКИ; дэлегацыя вэтэранаў Маладзечанскага, Лагойскага і Любачанскага раёнаў.

Фота Анатоля БАСАВА.

ПА ЗАКЛІКУ СЭРЦА

У ардэнаносным Барысаве цікава прайшлі ўрачыстасці, прысвечаныя юбілейнай даце. На святы па закліку сэрца сабралася шмат былых франтавікоў, падпольшчыкаў і партызан, якія ля помніка ахвярам фашызму ўсклаі кветкі. У Палацы культуры адбыўся сход, а на цэнтральнай плошчы — мітынг.

Здзейснілася!

"Нарэшце, здзейснілася тое, чаго мы ўсе доўга чакалі". Менавіта так рэзюмюе кіраўнік расійскага ўрада Віктар Чарнамірэдзін вынікі перагавораў, якія адбыліся ў суботу ў зааграднай рэзідэнцыі беларускага ўрада ў Заслаўі. У нядзелю яны завяршыліся падпісаннем двухбаковых міжарадавых дакументаў. Адзін з іх — пратакол аб рэалізацыі Дагавора аб аб'яднанні грашовых сістэм Беларусі і Расіі. У ім зафіксавана тое, што паспяховая рэалізацыя дагаворанасці, звязаная з уяўдзенам рэжымом свабоднага гандлю, фарміраваннем адзінага парадку знешнеэканамічнай дзейнасці і нетарыфнага рэгулявання ганд-

лю, а таксама са стварэннем умоў утрымання воінскіх фарміраванняў з саставу страціўшых сіл, часова размешчаных на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. Пратакол прадугледжвае, што бакі да канца ліпеня 1994-га года вызначыць парадак ажыццяўлення. Цэнтральным банкам Расіі змешчана на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праз Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь. Да канца ліпеня бакі таксама вырашаюць канкрэтны механізм абмену разліковых білетаў Нацыянальнага банка Беларусі на грашовыя зноўкі Цэнтральнага банка Расійскай Федэрацыі. Бакі дагаворыліся, што пры неабходнасці яны

ўнясуць змяненні ў артыкулы 4, 5, 6, 7, 8 Дагавора аб аб'яднанні грашовых сістэм пры дапамозе абмену пісьмамі праз міністэрства замежных спраў Беларусі і Расіі.

Пратакол падпісалі з беларускага боку Вячаслаў Кебіч і першы намеснік старшыні Нацыянальнага банка рэспублікі Мікалай Кузьміч, з расійскага — Віктар Чарнамірэдзін і кіраўнік Расійскага Цэнтральнага банка Віктар Герашчанка.

Падпісана таксама пагадненне аб сумесных дзеяннях па мінімізацыі і пераадоленню вынікаў чарнобыльскай катастрофы. Яно, акрамя шматлікіх мерапрыемстваў спецыяльнага

характэру, прадугледжвае выдзяленне Расіяй 22 мільярдаў рублёў на гэтыя мэты. Яны будуць накіраваны на вытворчасць і набыццё эквалагчна чыстых прадуктаў, медыкаментаў, будаўніцтва медыцынскіх аб'ектаў. Прынята таксама сумеснае каміюніе аб правядзенні перагавораў, у якім гаворыцца аб нахільным выкананні раней заключаных дагаворанасцей аб выдзяленні крэдытаў Беларусі і прадстаўленні новых, прапарцыю пытанню, звязаным з расшырэннем гаспадарчых сувязей беларускіх і расійскіх прадпрыемстваў, міждзяржаўных кампаній, прамысловых-фінансавых груп, рэалізацыя сумесных праектаў.

БЕЛІНФАРМ.

■ Рэпліка

Разам з унукам 3 ліпеня быў на плошчы Перамогі ў Мінску. Дзевяцігадовы Сярыжа не зводзіў вачэй з вэтэранаў, чые грудзі ўпрыгожвалі ордэнамі і медалі. Малы многімі з іх дарыў блакітныя касцікі, сабраныя напярэдадні ўрачыстасцей за гарадамі. Калі вярнуліся дамоў, Сярыжа задаў мне пытанне, на якое я, прызнаюся, адказаць не змог. А яно такое: чаму ў адрывным календары "Родны край" на 1994 год на старонцы за 3 ліпеня нічога не сказана пра Дзень вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў?

Спраўдзіў, чаму ў людзей такая кароткая памяць? У першую чаргу шукаю назву выдання, у "недрах" якой наведзены гэты календар. Вось яго. Міно пава-

ЭПІДЭМІЯ

жанае выдвецтва "Полымя". Чаму ж яго прамаўчала пра дату? Напэўна, рэдактары-складальнікі ўважывалі? На апошняй старонцы знаходжу іх прозвішчы: Алена Закоўніца, Валентына Балвановіч і Тамара Улевіч. Тут трэба назваць і рэдактара календара Святлану Панько. Паважаныя жанчыны, што з вамі сталася? Чым вытлумачце сваё забыццё? Бо ў ластавіні календара Дзень вызвалення рэспублікі ў нас ж пазначаны, хіба гэта была 49-гадзінка. А тут пачынае — і маўчыць. Зрэшты, можа, забыццё было тут і пры чым, а вынікала лінія паводін — замаўчаць гістарычнаму праўду,

ЗАБЫЦЦЯ

не заўважае яе. На чым грунтуецца маё перакананне? А на тым, што на старонцы календара за 3 ліпеня раставядацца пра палатка кінэза Усладна Чаралеза, які ўмеў пераварываць ў ваўка, у сколаці ў турэ з залатымі рагамі. Калі б ён даўжыў да нашых дзён, магчыма, ішчэ б у калогіі пераварываўся. На гэты раз ад адзіночкі, што супрацоўнікі выдавецтва "Полымя" так патапілі аднесліся да Дня вызвалення Мінска, што яго паставілі за сцягані такую важкую падзею.

Тое, што перажыў беларусы ў пды Вялікай Айчыннай вайны, нельга забыць. Аб гэтым нагада-

юць помнікі, вуліцы, калгасы, школы, названыя імёнамі герояў. Вайна стужацца ў намы сэрцы пакаленнямі лёсамі, разбуральнымі градамі і вёскамі, спаленымі і закатаванымі ў фашысцкіх газавых камерах, слязімі маяр-роў, жоўка, дзёшч.

Хоцання здавацца, што ў календары на 1995 год з'явіцца ішчэ адзін раз, прысвечаны вызваленню Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Яшчэ ёсць час, каб складальнікі календараў змалі пазбавіцца ад эпідэміі забыцця падзвігаў і стыхі свайго роднага Бацькаўшчыны. Яшчэ больш страціла, калі гэта эпідэмія перакінуцца на ішчэ выд-

Уладзімір КОБРЫН.

ПРАФСАЮЗЫ: папрокі не па адрасу

Сацыяльна-палітычная і эканамічная сітуацыя працягвае ускладняцца. Падаюць аб'ёмы вытворчасці, высокія тэмпы набірае інфляцыя, павялічваецца беспрацоўе і колькасць тых, хто жыве за мясцовай беднасці. Прафсаюзы патрабуюць павышэння мінімальнай зарплаты да 120 тысяч рублёў. А іх абавязваюць у тым, што яны пачынаюць лямантаваць без уліку рэальнай абстаноўкі ў эканоміцы і тым самым садзейнічаюць новаму вітку інфляцыі. Як жа яны павінны дзейнічаць у такіх умовах? Аб гэтым ішла размова на пленуме савета аб'яднання галіновых прафсаюзаў вобласці. І даклад, з якім выступіў старшыня савета аб'яднання М.Хаванскі, і выступленні ўдзельнікаў пленума былі выкарыстаны, у спалучэнні з іншымі крыніцамі інфармацыі, пры падрыхтоўцы матэрыялаў, якія друкуецца ніжэй.

Тактыка дзеянняў

Сярод грамадскіх аб'яднанняў прафсаюзы займаюць асаблівае месца. У іх сапраўды масавы характар. Па стану на першае студзеня 1994 года членамі прафсаюзаў з'яўляліся 97,4 працэнта ўсіх працуючых у вобласці. Яны аб'яднаны ў 7.872 прарыўныя арганізацыі практычна на ўсіх прадпрыемствах, у арганізацыях і ўстановах.

Зараз робяцца спробы скараціць прафсаюзы, падарваць іх адзінаства. З гэтай мэтай ствараюцца свабодавыя, альтэрнатыўныя і іншыя прафсаюзы.

Летас з прафсаюзаў выйшлі звыш дзесяці тысяч чалавек. У такой абстаноўцы як ніколі патрэбны згуртава-

ЯК АДЗІНЫ АРГАНІЗМ

насць і адзінаства, незалежна ад рэгіянальнай і галіновай прыналежнасці. І ў рабоце савета аб'яднання з галіновымі абласнымі камітэтамі склаўся пэўны сістэма каардынацыі сумесных дзеянняў пры вырашэнні тых ці іншых задач. У прыватнасці, па заключэнню пагадненняў з абласным і Мінскім гарадскім выканкамі па сацыяльнай абароне працоўных, арганізацыі адпаведна дзейнічалі ў дарослых, аздараўленню пацярпелых ад чарнобыльскай катастрофы, развіццю фізкультуры і спорту, аказанню юрыдычнай дапамогі насельніцтву і г.д.

Карацей кажучы, павінны

дзейнічаць як адзін арганізм. Тым больш гэта важна ва ўмовах рынковай гаспадаркі, у якой мы апынуліся, Вострай становіцца сітуацыя з занятасцю насельніцтва, асабліва моладзі, працаўладкаваннем выпускнікоў сярэдніх школ, тэхнікумаў, інстытутаў. На першае чэрвеня ў Мінску і вобласці зарэгістравана 16.807 беспрацоўных, з іх атрымліваюць дапамогу 15.194 чалавекі. Затраты на іх сацыяльную падтрымку складаюць 4,3 мільярда рублёў. На адно свабоднага месца сёння прэтэндуе 10 беспрацоўных у вобласці і 2 — у горадзе Мінску.

Паводле ацэнак спецы-

ялістаў, узровень беспрацоўя з улікам «скрытага» ўжо дасягнуў 10 працэнтаў /афіцыйны ўзровень на вобласці — 1,9 працэнта, Мінску — 1,2/. Да таго ж, многія наймальнікі груба парушаюць працоўнае заканадаўства. Дастаткова сказаць, што на рэальным судамі вобласці летас было задаволены каля 60 працэнтаў іскаў аб аднаўленні на рабоце. Прычым у суды з'яўляюцца не ўсе звольненыя. У такой абстаноўцы прававая служба савета аб'яднання галіновых прафсаюзаў імкнецца аказаць практычную дапамогу кожнаму, хто звярнуўся з пільготамі і просьбай. Даюцца

бесплатныя кансультацыі па пытаннях працоўнага заканадаўства. Сёння іх ужо атрымалі звыш 650 чалавек. Афармляюцца дакументы для падачы іскаў у суды, курсы савета аб'яднання выступаюць адвакатамі пацярпелых. У інспекцыі працы прафсаюзаў дзейнічаюць кантакты з дзяржаўнай інспекцыяй, пракуратурай. Зараз праводзіцца сумесная праверка выканання законаў на прадпрыемствах і ў арганізацыях дзяржжытэ.

Адным словам, пытанні захавання працоўнага заканадаўства прафсаюзы імкнуцца трымаць пад пастаянным кантролем.

Адпачынак

І НА ФОНД НЯМА НАДЗЕІ

Сёння галаўны боль для кіраўнікоў абкомаў галіновых прафсаюзаў, старшын прафсаюзаў — аздараўленне дарослых і дзяцей. Раней на гэтыя мэты выкарыстоўваліся сродкі фонду сацыяльнага страхавання. Зараз органы ўлады адабралі яго ў прафсаюзаў і ўзялі ў свае рукі. Маўляў, пад кантролем дзяржавы гэта будзе лепш. Аднак справы рэзка пагоршыліся. У першым паўгоддзі за кошт сродкаў састраху на 1.000 працуючых набыта 10 пудёлаў на лічэнне 14 — на адпачынак. А летас за аналагічны перыяд — адпачывае 17 і 8. Адчуваецца розніца?

Не менш складаная сітуацыя і з чарнобыльцамі. У цяперашні час на забруджанай тэрыторыі працягвае жыць 40 тысяч чалавек, у тым ліку 9.320 дзяцей. Мы прынялі 35 тысяч перасяленцаў, ёсць 15.058 ліквідатараў. Згодна з законам, амаль 50 тысяч маюць права на аздараўленне. Яно ж пад пагрозай. Калі фінансаванне будзе ажыццяўляцца ў такіх аб'ёмах, як цяпер, то 85 працэнтаў насельніцтва страціць магчымасць паправіць сваё здароўе. Крыўдзя за дзяцей, якія аказваюцца ля разбітага карыта.

З цяжкасцю былі «выбіты» ў дзяржаўных структурах, якім падпарадкоўваецца фонд сацыяльнага страхавання, грошы для падрыхтоўкі аздараўленчых лагераў да прыему дзяцей і на правядзенне першай змены. Атрыманы крэдыт дазваляў адрэагаваць усе стацыянарныя лагеры, а таксама часткова прафінаансавалі іх. Вялікую дапамогу аказалі тут абласны і Мінскі гарадскі выканкомы — яны знайшлі для гэтых мэт па 2 мільярды рублёў.

А як быць з другой і трэцяй зменамі? Пытанне адкрытае. Гавораць, што ўрад даў каманду выдзяліць неабходныя сродкі. Толькі не атрымалі пакуль ні рубля. У апраўданне — спасылаюцца на дэфіцыт бюджэту. Але ж заявіў у інтэрв'ю «Астанка» Вячаслаў Кебін: «Ні адзін завод, ні адна фабрыка не спынілі сваю вытворчасць, ні адзін кавальчак зямлі не застаўся неапрацаваным...». Працуючыя атрымліваюць зарплату, і гэтак жа рэгулярна з не робіцца немалыя адлічэнні ў фонд састраху. «А яго сродкі выкарыстоўваюць не па прызначэнню, ідуць на латанне дыраў дзяржаўнага бюджэту, — такое меркаванне даўся мне чуць ад многіх прафсаюзных работнікаў. — Людзі ж па-ранейшаму патрабуюць ад нас дапамогі ў аздараўленні. І мы, як той стралянін, аказваемся вінаватымі».

Выказвалася думка, што за дзейнасцю фонду неабходна наладзіць грамадскі кантроль. І абавязкова — абнарадаваць прас сродкі масавай інфармацыі размер атрымных сум, і расказаць, на якія мэты яны выдаткоўваюцца. Фонд сацыяльнага страхавання для таго і існуе, каб дапамагаць людзям падалячыцца і добра адпачываць.

Думкі ўслыш

Яны пачулі ад членаў працоўных калектываў, прафсаюзных актывістаў і г.д. Людзі гаварылі ішчра і адкрыта. Тое, што думалі.

КАЛІ прынялі закон аб абароне дзяцей, вельмі моцна пляскалі ў ладкі. Гаварылі, што нарэшце ўсё лепшае ім будзе выдзяляцца. А дайшло да практычных спраў, то ўсё пакацілася кулём. Даводзіцца літаральна вымольваць ва ўрада грошы, каб хоць некалькі арганізаваць летняе аздараўленне дзяцей.

НАШ урад нагадвае аркестр, у якім музыканты не прытрымліваюцца нот, а граюць самі па сабе, як умеюць.

УСЕ толькі і думаюць аб дабрабыце народа. У тым ліку і прафсаюзы кіраўнікі. Яны пільпую заявы, пратэсты, заключаюцца падпісанні з органами ўлады. Аднак гэта падобнае на барацьбу з растапыранымі пальцамі, паколькі перагаворы прафсаюзаў з органами ўлады напамінаюць дыялог глухого са сляпым. З прафсаюзамі ўрад не лічыцца. А час ужо так сказаць прафсаюзнае слова, каб яго пачулі і тут жа станюцца адрагавалі.

НІ АДЗІН пагадзяльны пратакол не выкананы, а мы працягваем утвараць адзін аднаго: давайце і далей весці перагаворы з урадам, дамаўляцца з ім. Мы пастаянна просім, а ў адказ — нуль увагі. Неабходна больш жорстка патрабаваць выканання дагавораў і пагадненняў, заключаных прафсаюзнымі камітэтамі з органами ўлады.

РАЗМЕР зарплат неабходна пэсна ўзвясці з эфектыўнасцю работы кожнага.

ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ дзяржаўнай маёмасці — якая тут пазіцыя прафсаюза? Няма механізма яе правядзення. Неабходна спрашціць сам працэс яе ажыццяўлення.

РЭЙТЫНГ органаў улады зараз невысокі. З імі насельніцтва звязвае розкі розныя, пагаршэнне свайго жыццёвага ўзроўню. Не прафсаюзы зараз лямантуюць аб павышэнні мінімальнага размеру зарплат, — да гэтага настолькі штурхае рэальная абстаноўка. Не зарплата правядае рост інфляцыі, а наўменне ўрада знайсці канкрэтны шлях выхалу народнай гаспадаркі рэспублікі з эканамічнага тупіка.

У апошні час з-за фінансавых цяжкасцей у шэрагу гаспадарак вобласці закрываюцца комплексныя прыватныя пункты бытавога абслугоўвання насельніцтва. А вось у вёсцы Жыліхава, цэнтральнай складзе калгаса «Большавік» Капыльскага раёна, заўсёды гасцінна сустракае наведвальнікаў гаспадарня прыватнага пункта Алена ЗАРУБІНА, якую мы бачыце на здымку разам з намеснікам старшыні гаспадаркі Віктарам ШАВАНОВЫМ.

Фота Анатоля БАСАВА.

Прыватызацыя

Перавод эканомікі на рыначныя адносіны непаруна звязаны са стварэннем нездаржжываўных структур. На пачатку сёлётыня года ў вобласці прыватызавана 39 прадпрыемстваў рэспубліканскай уласнасці і 36 — калінальнай. Сёлёта намечана прыватызаваць адпаведна 50 і 113 аб'ектаў.

Як бачым, працэс, хоць і марудна, пайшоў. Затармажанае яго выклікала запозненая распрацоўкай заканадаўчай базы і яшчэ тым, што большасць мясцовых Саветаў не праяўляюць асаблівай актыўнасці. І адкуль ёй быць, калі яны не меюць ад гэтага амаль ніякай карысці? У адпаведнасці з Законом «Аб дзяржаўным бюджэце на 1993 год» сродкі ад прыватызацыі размяркоўваліся так: у мясцовы бюджэт абласнога ўзроўню ішло толькі 30 працэнтаў ад атрыманай сумы, а ў рэальны і гарадскі — і таго менш. Сёння ўсе сродкі паступаюць у мясцовы бюджэт, а час ушчышчаюць.

Прыватызацыя — вельмі складаная і баючы працэс. Непроста правесці палітыку палітычна і эканамічна перабудову грамадства. Яны яшчэ не гатовы да смелых і рашучых дзеянняў. Кіраўнікі міністэрстваў і ведамстваў не маюць нават і ўявіць, што страціць прыватныя рытмы кіравання прадпрыемствамі. Таму і не былі прыхільнікамі прыватызацыі. Паспеху можам дабіцца толькі тады, калі насельніцтва цвёрда ўсвядоміць, што іншага шляху для павышэння свайго дабрабыту няма.

А пакуль што мы толькі па-сапраўднаму і пачынаем рэформаванне дзяржаўнай уласнасці. У Беларусі прыватызацыя пачалася ў 1991 годзе, хаця на той момант практычна не існавала ніякай заканадаўчай і нарматыўнай базы. Быў толькі саюзны закон аб арэнды, які прадастаўляў выкуп арэнды да прадпрыемства працоўнымі калектывамі. Пасляпадзіў яго скарыстаць 60 прадпрыемстваў, якіх сталі народнымі. Тады ж і ў

рашучых дзеянняў. Кіраўнікі міністэрстваў і ведамстваў не маюць нават і ўявіць, што страціць прыватныя рытмы кіравання прадпрыемствамі. Таму і не былі прыхільнікамі прыватызацыі. Паспеху можам дабіцца толькі тады, калі насельніцтва цвёрда ўсвядоміць, што іншага шляху для павышэння свайго дабрабыту няма.

А пакуль што мы толькі па-сапраўднаму і пачынаем рэформаванне дзяржаўнай уласнасці. У Беларусі прыватызацыя пачалася ў 1991 годзе, хаця на той момант практычна не існавала ніякай заканадаўчай і нарматыўнай базы. Быў толькі саюзны закон аб арэнды, які прадастаўляў выкуп арэнды да прадпрыемства працоўнымі калектывамі. Пасляпадзіў яго скарыстаць 60 прадпрыемстваў, якіх сталі народнымі. Тады ж і ў

фірме «Мілавіца» (былое швейнае аб'яднанне «Камсамолка») прынялі рашэнне аб прыватызацыі. За кошт крэдыту выкупіліцаў маёмасць фабрыкі. Вызначаны механізм разліку долі маёмаснага фонду для кожнага працуючага — за аснову бяруцца сярэдняя зарплата за 1991 год і стаж работы на прадпрыемстве. Неўзабаве склікаецца канферэнцыя аб стварэнні акцыянернага таварыства. Распрацоўваецца парадак размеркавання акцый, іх набавіц і выкупу.

Не скажам, што акцыянернае адрознівае адразу ж прынесла калектыву важкія здабыткі. Нестабільнасць з забеспячэннем матэрыяльных рэсурсамі, няспыненны рост цен на сыравіну, паліва, энергію, іншыя кампаненты крызісу ўносілі дадатковыя вытворчыя пратэсты. І ўсё ж выпуск тавараў народнага спажывання, хоць і павольна, павялічыўся летас у параўнанні з пярэдыдзі годам на 6,1 працэнта (у розных цэнах). Імкнуча не дапусціць падзення і зарплата. Надаждвалася сумесная

Зарплата і цэны

КАЗКА ПРА БЕЛАГА БЫЧКА

Менавіта так ацанілі людзі нядзіўнае зніжэнне цен на некаторыя харчовыя тавары, якое, маўляў, прынясе ім палёгка. «Падобнае сцвярджаюць разлічана на разумова адсталя», — вось якую характарыстыку мне даўся пачуць. Сапраўды, каштаваў батон 1.200 рублёў, а зараз 1.040. Ці за кілаграм мяса трэба заплаціць на некалькі соцень рублёў менш. Што, ад гэтага чалавек стане лягчэй і яго жыццёвы ўзровень павысцца? Дзе там! Ён увесць час апускаецца.

Яшчэ зусім нядуна размер мінімальнай зарплаты складаў 70 працэнтаў мінімальнага спажывецкага бюджэту. Астатнія працэнты кампенсаваліся праз грамадскія фонды.

Хоць і не шыкоўна жыць, аднак кожны працуючы мог забяспечыць сябе ў мінімальным патрэбах харчаваннем, адзеннем, абуткам. А пры эканомным бюджэце — і таварамі працяглага карыстання. Паспрабуйце зрабіць гэта пры цяперашняй зарплате! Хадзіце абсалютныя сумы даволі ўнушальныя, аднак купіць за іх што-небудзь «прыстойнага» немагчыма. Сёння на сярэдняю зарплату можна пракарміць толькі самога сябе, і практычна нічога не застаецца на ўтрыманне членаў сям'і. Яе мінімальны размер удвай менш за афіцыйна ўстаноўленую дзяржавай мяжу малазаспешчасці. Яна па сутнасці ператварылася ў падачку для жабракоў і абяздоленых.

Паглядзіце, як зніжаюцца суадносіны паміж мінімальнай зарплатой і мінімальным спажывецкім бюджэтам. У недалёкіх мінулых яны рэўніліся 70 працэнтам, у 1992-м — 47,2, летас — 27,4 і сёлёта ў мя — усяго толькі 16,8.

Жыццё ж з кожным днём становіцца ўсё больш дарагое. Індэкс цен на прамысловыя тавары з пачатку года вырас у 2.784 разы. Павялічвалася і кошт прадуктаў харчавання, што раз-пораз мы адчуваем на ўласнай кішэнці. А наша зарплата ўсё больш адстае ад росту цен. Падае каменна здольнасць насельніцтва. Ці не таму даходная частка абласнога бюджэту выкарана за п'яць месяцаў на 69 працэнтаў? Няма фіксаваных цен на тавары, акрамя тых, якія атрымліваюць датацыю. Іх жа нямаго. Ужо выдзелена і за п'яць месяцаў з бюджэту вобласці 74 мільярды рублёў хлебапекам, 12 — аўтагаспадаркам, 13 — жыллёва-камунальнай гаспадарцы, 14,5 — на паліва. Як трапіла забавжаў адзін абласны кіраўнік, усё працягваем з бюджэту, а вольныя п'яць яго няма адкуль

Развал народнай гаспадаркі прывёў да глыбокага крызісу. Становіцца ў эканоміцы не паліпшаецца. Назіраецца далейшы спад аб'ёму прамысловасці, будаўніцтва, транспартных і пасажырскіх перавозак, пагаражаюцца справы ў сельскай гаспадарцы. Асабліва выклікае падзенне дапаможна на прадпрыемствах машына- і станкабудавання, лёгкая і тэкстыльнай прамысловасці, зніжэння вытворчасці прадуктаў харчавання. Адсюль і пратэст, які месь месца на кожным другім прадпрыемстве вобласці. Асабліва вялікі — у машынабудаванні, металапрацоўцы і радыёэлектроніцы, дзе яны склалі 40 працэнтаў рабочага часу. Людзей вымушана адпраўляць у адпачынак без аплаты, пераходзяць на скарачаныя рабочы тыдзень.

ЗАТАРМОЖАНАСЦЬ

вытворчасці з нямецкай фірмай «Трыумф», асвойвала заводная тэхналогія. Расшыраўся раён паставак на замежны рынак. Праўда, у дэнацыянавага механізму разліку долі маёмаснага фонду для кожнага працуючага — за аснову бяруцца сярэдняя зарплата за 1991 год і стаж работы на прадпрыемстве. Неўзабаве склікаецца канферэнцыя аб стварэнні акцыянернага таварыства. Распрацоўваецца парадак размеркавання акцый, іх набавіц і выкупу.

Не скажам, што акцыянернае адрознівае адразу ж прынесла калектыву важкія здабыткі. Нестабільнасць з забеспячэннем матэрыяльных рэсурсамі, няспыненны рост цен на сыравіну, паліва, энергію, іншыя кампаненты крызісу ўносілі дадатковыя вытворчыя пратэсты. І ўсё ж выпуск тавараў народнага спажывання, хоць і павольна, павялічыўся летас у параўнанні з пярэдыдзі годам на 6,1 працэнта (у розных цэнах). Імкнуча не дапусціць падзення і зарплата. Надаждвалася сумесная

Не скажам, што акцыянернае адрознівае адразу ж прынесла калектыву важкія здабыткі. Нестабільнасць з забеспячэннем матэрыяльных рэсурсамі, няспыненны рост цен на сыравіну, паліва, энергію, іншыя кампаненты крызісу ўносілі дадатковыя вытворчыя пратэсты. І ўсё ж выпуск тавараў народнага спажывання, хоць і павольна, павялічыўся летас у параўнанні з пярэдыдзі годам на 6,1 працэнта (у розных цэнах). Імкнуча не дапусціць падзення і зарплата. Надаждвалася сумесная

Не скажам, што акцыянернае адрознівае адразу ж прынесла калектыву важкія здабыткі. Нестабільнасць з забеспячэннем матэрыяльных рэсурсамі, няспыненны рост цен на сыравіну, паліва, энергію, іншыя кампаненты крызісу ўносілі дадатковыя вытворчыя пратэсты. І ўсё ж выпуск тавараў народнага спажывання, хоць і павольна, павялічыўся летас у параўнанні з пярэдыдзі годам на 6,1 працэнта (у розных цэнах). Імкнуча не дапусціць падзення і зарплата. Надаждвалася сумесная

харчаванне ў рабочай сталавай. Тым, хто ідзе ў адпачынак, выплачваецца дапамога ў размеры тарыфнай стаўкі, а на пенсію — мінімальнае зарплата за кожны поўны год работы ў фірме, але не больш трыццаці. Ажыццяўляецца даплата да пенсіі інвалідаў працы, аплата жыллёва-камунальных паслуг — маці-адзіночкам.

Пада пастаяннай апякай прафкома і адміністрацыі знаходзяцца пенсіянеры — былыя супрацоўнікі фірмы. Традыцыйнымі сталі «дні пажылых людзей». Не забылі і ветэраны вайны.

Прычым усе пытанні дзейнасці прадпрыемства вырашаюцца самастойна членамі калектыву. Яны маюць пэўную колькасць акцый, кантрольным пакетам не валодае ніхто. Вышэйшы орган кіравання — агульны сход акцыянераў, які вызначае стратэгічныя напрамкі сацыяльна-эканамічнага развіцця. Выкананне ж намечанага арганізуе назіральны савет — у яго ўваходзяць прадстаўнікі ка-

лектываў вытворчых падраздзяленняў.

І яшчэ — старшыня прафкома. Мы невяпдакова падкрэслівалі гэта.

Уласнасць — гэта перш за ўсё ўлада ў гаспадарцы. Надаць яе большасці стаіць уласнікамі ў выніку раздзелу гадамі створанага народнага багацця з дапамогай акцыянернага, прыватна-зацыйных чэкаў — ілюзорныя. Сацыяльнай базай рэформ урада ўсё больш становіцца прыватныя прадпрыемствы. Існуючыя законы аб раздзяржаўленні і прыватызацыі не даюць калектывам асобных правоў для вырашэння гэтых складаных пытанняў. У большай ступені іх вырашэнне — за камітэтамі дзяржмаёмасці.

А прафсаюзы выступаюць за раўнапраўнае развіццё ўсіх форм уласнасці. Выбар іх павінны вызначацца на аснове эканамічнай мэтазгоднасці і сацыяльнай справядлівасці, што выклікаюць ўшчамленне працоў і інтэрасаў членаў калектыву, скарачэнне рабочых месцаў.

Усіх. Сёлёта пры агульным скарачэнні аб'ёму вытворчасці ў вобласці загніўлі 54 чалавекі — у параўнанні з леташнім перыядам — на 10 працэнтаў. Смяротны траўматызм узрос у гаспадарках і арганізацыях аграпрамысловага комплексу, на прадпрыемствах энергетыкі, хімічнай прамысловасці, чыгуначным транспарце. Абсалютная большасць траўм — вынік неадвальнай арганізацыі работ, парушэнняў норм і правіл тэхнікі бяспекі, вытворчай і працоўнай дысцыпліны.

Прафсаюзы павінны максімальна выкарыстоўваць сваё права грамадскага кантролю за захаваннем заканадаўства аб працы, праз калектывны дагаворы дабівацца паліпшэння ўмоў працы на кожным рабочым месцы, узмцаваць намагацца па сацыяльнай абароне пацярпелых і сем'яў загніўлых на вытворчасці. Нельга забываць, што сёлёта з мая чалавек, атрымліваюць калектыва на рабоце, выплачваецца кампенсацыя, незалежна ад размеру атрымліваемай пенсіі. Аднак вымушаны адзначаць, што падобныя выплаты пацярпелым на вытворчасці нярэдка па розных прычынах не робяцца. Даводзіцца ўмевацца грамадскай інспекцыі па працы. І за п'яць месяцаў дзякуючы ёй выплачана больш чатырох мільянаў рублёў.

Старонку падрыхтаваў
Пётр СІДАРОВІЧ.

Ахова працы

У АДНОЙ ЗАПРЭЖЦЫ

Уладзімір Цап, слесары Іван Малахоўскі і Адам Лапко, наладжваюць абсталяванне Дзмітрыя Шытара і іншыя.

Яны ж, які і заўсёды, па-ранейшаму не даюць спакою тым, хто аслабляе ўвагу да пытанняў культуры вытворчасці. Некалькі разоў прафком аб'яднання прымаў меры грамадскага ўздзеяння да адказных за выкананне работ на ахове працы. У сваю чаргу і адміністрацыя накладала на вінаватых дысцыплінарныя спаганні.

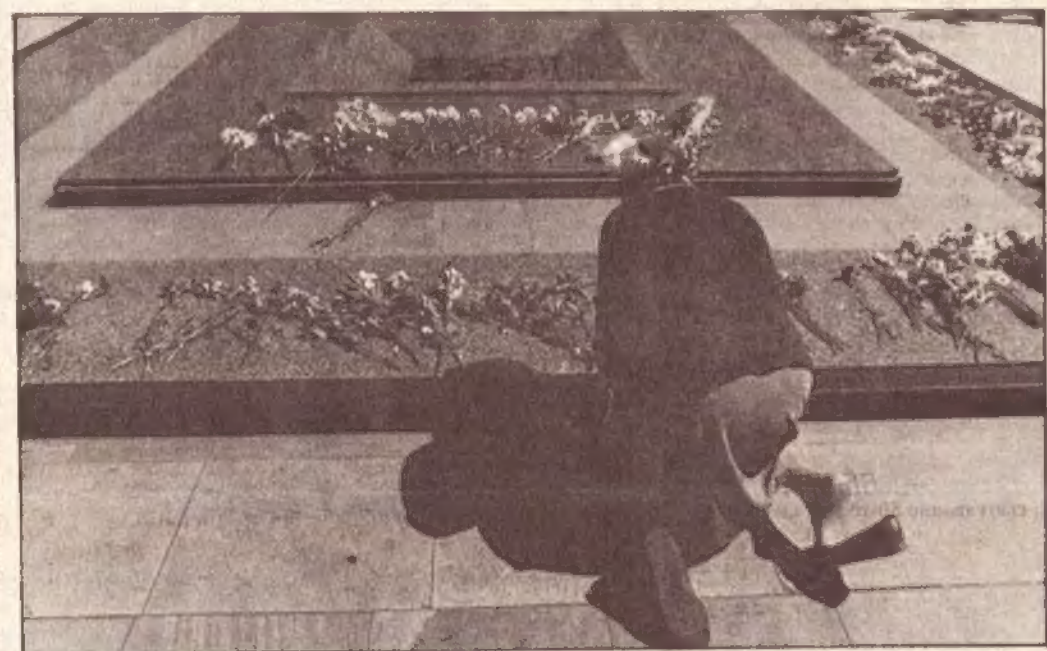
Вось так, агульнымі намаганнямі і дабіваюцца парадку ў цэхх і на ўчастках аб'яднання.

Падобны падыход практыкуецца і на шэрагу іншых прадпрыемстваў. Аднак не на

Святкаванне 50-годдзя вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў у г.Мінску

Фота Анатоля БАСАВА.

Ваш сад, ваш агарод

ВОРАГІ ЯБЛЫКА І ЯГАДЫ

Умелы догляд дрэў і кустоў дазваляе стаць пераможцам у барацьбе з імі. Сялетняе надвор'е не абяцае добрага ўрадка садавіны. Аднак і яго могуць папсаваць шкоднікі. Ці можна ў гэты час лічыць зрабіць што-небудзь, каб папярэдзіць напад або хоць некалькі зменшыць яго шкоду?

Наш субсідэнт — начальнік абласной станцыі аховы раслін А.С.ЯГОРКА.

— Наколькі мне вядома, у нашай вобласці сад перад цвіценнем апрацоўваюць далёка не ўсе гаспадары. Таму частку завязі пашкоджаюць кветалі, і яна асыпаецца. Цяпер, калі на галінках засталіся плоды, якія развіваюцца, кроны дрэў можна апрацоўваць інсектыцыдамі. Дазваляецца выкарыстоўваць карбафос. Барэць яго 30—40 грамаў на 10 літраў вады і апыскаваць кроны пасля цвіцення. Так знішчаюць шкоднікі, якія засталіся на завязі, лістах.

Пазней жа, калі плоды дасягнуць велічыні арэха, іх пашкоджае пладажэрка. Яна робіць хады ў яблыку ці грушу, выдае насенную камеру, і плод становіцца практычна непрыгодны да ўжывання.

Грыбок, які шкодзіць трупскалі, звычайна знаходзіцца ў глебе. Каб ён менш рас-

рацаваць карбафосам або біялагічным прэпаратам, які называецца «трыаграма» і знішчае яйкі пладажэрка. Атрымліваюць прэпарат у Прылуках Мінскага раёна ў спецыяльнай біялагічнай лабараторыі, якую ўзначальвае Анастасія Уладзіміравіч Круцкая. Калі ёсць патрэба, можна звяртацца непасрэдна да яго.

— Амаль у кожнага дачніка на участку растуць трупскалі. Іх несе нейкая гіль. Асабліва ў такое дажджлівае надвор'е, як сёння.

— Гэтае захворванне так і называецца — шэрая гіль. Паўляецца яна частей за ўсё на залішчаных, недалгеджаных пасадках. Прытым на ранніх сартах. Потым хвароба пераносіцца і на познія.

У мяне дома растуць трупскалі двух сартоў — ранняя і позняя. І, як правіла, лепшыя ягады атрымліваюцца з ранніх. Таму што, хоць і паўляецца інфекцыя на ранніх сартах, але з іх яшчэ можна ўзяць ягады. А позняя ўжо настолькі пашкоджана хваробай, што ягады становяцца амаль непрыгодны да ўжывання.

Грыбок, які шкодзіць трупскалі, звычайна знаходзіцца ў глебе. Каб ён менш рас-

паўсюджваўся, рэкамендуецца міжрадкоўі пасыпаць плавніннем. Часам іх высіпаюць і пінкай або дробна насечанай саляю. Выкарыстоўваюць і яловую ці сасновую ігілу. Карацей, ягады трэба ізаляваць ад глебавай сырсы.

І яшчэ адна парада. Пустазелле і іншыя смецце, якія могуць перагнісці, людзі, як правіла, выносяць за межы участку. І з каміямі зямлі, акая трымаецца на каранях пустазелля, заўсёды выносіць самую ўрадлівую глебу. Пажымныя рэчывы — азот, фосфар, калій, мікраэлементы — за межы участку выносяцца і са сцёбамі раслін.

Таму ўсё пустазелле, іншыя адходы арганічнага паходжання трэба складаць у спецыяльную ямку ці скрыню, або проста ў кучу — летам і восенню. Праз месяц-другі знізу вы убачыце мноства дажджавых чарвякоў, які перапрацоўваюць складзеныя там арганічныя рэшткі на гумус. А гумус — гэта самая пажыўная для раслін частка глебы. У ёй ёсць усе даступныя элементы сілкавання.

Трэба памятаць, што калі мы ўносім у глебу перепрэжылы гной, там у даступнай форме ёсць толькі азот. Усе астатнія элементы стануць дас-

тупныя, калі гной перапраце. Таму, калі ўладальнік дачнага ўчастка хоча мець добры ўраджай агароднін, то павінен уносіць на грядкі толькі перапражылы гной. Свежы, перепрэжылы гной склосіць у кучу і перамяшаць з тымі расліннымі рэшткамі, што засталіся пасля паполкі ці ўборкі. Лісце, багінне таксама не павіна папаўсць марна. Куча няхай палжыцца хаця б з паўгода.

— Як быць з караннем пырыку?

— Яго трэба спяраша высушыць, каб не заста- лася ніводнай жывой пупышкі, а тады таксама варта пакласці ў гэтую кучу. І яшчэ. Агародніку трэба памятаць, што пад агуркі неабходна класці свежы, перепрэжылы гной. А вось што датычыцца іншых агародных культур, то ім патрэбна абавязкова перепрэжылы гной.

Каб кожны год атрымліваць добры ўраджай агуркаў і парэчак, кусты на зіму абкладваюць гноем, бо іх каранне знаходзіцца блізка да паверхні глебы і можа быць пашкоджана марозам. Вясной гной варта разгребці. Ураджай ягад у такім разе істотна павялічаецца.

Іван АБАБУРКА.

Энтузіясты

БЕЗ КАРАНЁЎ НІШТО НЕ ЗАЦВІТАЕ

Гэта было гадоў дваццаць назад. На пасяджэнне літаратурынага аб'яднання, якое пра- цывала пры газеце «Мінская праўда», завітаў новенькі. Прывітаў на стале, што стаяў бліжэй да дзвярэй. Уважліва слухаў пачынаючых паэтаў. Праз некалькі хвілін і сам пад- няўся, трымаючы ў руках лісткі з рыфмаванымі радкамі. Ціка, нібы толькі для сябе, па- чаў чытаць верш пра хлеб.

У рэспубліцы, бадай, няма літаратара, які б у сваёй творчасці не закрануў гэтую святую тэму. Але ў вершы новенькага было нешта сваё, не- паўторнае. Кожны з прысутных адчуў шчыльнае вяртанне да гішчоты матчыных рук, да крохкага блакіту летніх нябёсаў, да пахаў жытнёвых разліваў...

У абмеркаванні верша прынялі ўдзел Ніна Галіноўская, Алесь Камароўскі, Алесь Пісарык — пазней усе яны былі прыняты ў Саюз пісьменнікаў рэспублікі. Адным словам, верш быў рэкамендаваны да друку і праз некалькі тыдняў паявіўся на старонках «Мінскай праўды».

Менавіта на тым пасяджэнні літаратурынага аб'яднання і адбылася мая першая сустрэча з Сяргеем Давідовічам, сяржантам-вадзіцелем міліцэйскай машыны. Вершам ён рэдакцыю не «закідаў», над кожным радком працаваў па- кутліва. Праз некалькі гадоў юнака накіравалі на вучобу ў Мінскую вышэйшую школу Міністэрства ўнутраных спраў, пасля заканчэн- ня якой працаваў памочнікам начальніка дзя- журнай часткі ўпраўлення ўнутраных спраў аблвыканкома.

Аднойчы заглянуў на яго рабочае месца. Лей- танант Сяргей Давідовіч амаль не выпускаў з рук тэлефонную трубку. Званілі з самых розных месц Міншчыны. І кожнае чарговае паведа- ленне страшыла за папярэдняе: «кагосьці пераехала машына», «камусьці ў бойцы рас- секлі галаву», «учынена рабаванне». На кожна- му выпадку Сяргей прымаў канкрэтныя рашэн- нне. Тады і падумалася: як у адным сэрцы ўжываюцца суровая міліцэйская будзёнасць і пяшчота пратэжнага радка? Жылі яны памір- коўна, нават дапаўнялі адна адну. І раптам да- ведаўся яшчэ пра адзін талент работніка міліцыі. Ён пачаў пісаць карціны, ды так пра- фесійна, што работам самадзейнага мастака знайшлося месца ў галоўнай выставачнай зале Рэспубліканскай карціннай галерэі. На прэзен- тацыі яго выставы прысутнічалі міністры куль-

туры і ўнутраных спраў, народны мастак краіны У.Стальмашонак, кампазітар Я.Глебаў, сябры, папечнікі па службе, мастацтвазнаўцы. Такую зацікаўленасць выклікала работа далёка не кожнага маладога мастака. І яшчэ ад адным. Неяк уключоў тэлевізор. На экране — Сяргей. З гітарай у руках. Як ён хораша співаў — са- праўдана асалола для душы! Дарэчы, беларускімі кампазітарамі шмат якія яго вершы пакладзены на музыку. Вольнага часу ў С.Давідовіча мала, большасць яго забірае дэпутатская дзейнасць — ён дэпутат Варожнага Савета рэспублікі. Але як бы ні было шэжа, па-ранейшаму сябруе з па- ззіяй. Выдаў некалькі кніжак. Летас на Пер- шым злёце маладых паэтаў Міншчыны, які праходзіў у славуных купальніцкіх Апоках, што на Лагойшчыне, я даведаўся, што Давідовіч на- радзіўся ў суседняй вёсцы Карпілаўка. Яна ж дала свету пісьменніка Ядвігіна Ш. (Антана Лявickaга), сюдылюбіванадвядца Янка Купала.

Кніжку Сяргея «Лістэрыя лёсу» я прачытаў на адным дыханні. Яна ўразіла шчырацю, сваёй неспадзяванасцю, багачам народнай фразе- логіі з родных мясцін і там пісаліся купальніцкія «Паўлінка», «Раскіданае гняздо», «Тутэй- шыя» і прастатой пэсма, а разам з тым — глы- бокімі філасофскімі развагамі, трапнымі назіраннямі, абгульненнямі. Кніга ілюстравана малюнкамі яе аўтара. Заванчавецца паэма раз- дзелам «Роздум», у якім ёсць такія радкі:

Бо хто ж таго не ведае,
не знае —
Без каранёў нішто не зацвітае...

Глыбокія, вузлаватыя карані пуская ў родную літаратуру падпалкоўнік, паэт, мастак, самад- зейны кампазітар. Аб гэтым яскрава сведчыць той факт, што надаўна Сяргей Давідовіч пры- няты ў Саюз пісьменнікаў рэспублікі. Вінуем!

Уладзімір КОБРЫН.

Спорт

ЗА КУБАК СЕЗОНА

24 чэрвеня ў фінале розыг- рышу Кубка Беларусі па фут- болу сустраліся дынамаўцы Мінска і бабруйскі «Фандок». Перамагі тады мінчане — 3:1. І вось гэты ж каманды на мінскай стадыёне «Дынама» аспрэчвалі Кубак сезона.

На 10-й мінуце капітан «Фандока» Сяргей Яромка ад- крэм лік. Бабруйчане маглі за- мацаваць поспех, але пасля моцнага удару Уладзіміра Кар-

пенкі мінчан выратавала штанга.

У сярэдзіне першага тайма дынамаўцы поўнацю авало- далі ініцыятывай і ўсё часцей і часцей турбавалі варатару гас- чей. На 34-й мінуце пасля дак- ладнай перадачы Пятра Качуры Алес Чарняўскі ўстаўляе раўнавагу, а літаральна праз тры мінуцы сам Качура забівае мяч і мінчане выходзяць наперад.

У другім тайме футбалісты «Фандока» дwoйчы дабіваюцца поспеху. Спачатку Віталій Таракану выдатна за- вяршыў атаку сваёй каманды, а потым Сяргей Яромка пры- мушае гасцей пачынаць з цен- тра поля. І ўсё ж бабруйчане прайграў. Валіцін Хадкевіч, Уладзімір Журавель і Яўген Кашанцаў устанавілі канчатко- вы вынік гэтага матча на кар- рысцы «Дынама» — 5:3.

РЭКОРД СЛАВУТАГА АСІЛКА

У праграме спартыўнага свята, прысвечанага 50-годдзю вызвалення Беларусі ад фа- шысцкіх захопнікаў, выступіў славуці мінскі асілка Вячаслаў

Харанека. Ён абнавіў свой жа рэкорд, узяўшы левай рукой 32-х кілаграмовую ігру за тры мінуцы 102 разы.

Прысутныя на стадыёне

МІНСКІ МАРАФОН

У дзень святкавання 50-год- дзя вызвалення Рэспублікі Бе- ларусі на мінскім стадыёне «Дынама» быў дадзены старт першаму мінскаму марафону.

Дыстанцыю 42 кіламетры 195 метраў пераадолілі 219 мінчан і гасцей з Расіі, Ук- раіны, Літвы і Малдовы. Перамог майстар спорту з Салігорска Юрый Пушхо, які паказаў вынік 2 гадзіны 32 мінуцы 27 секунд. Мінчане Ва- лерый Курс і Андрэй Кавален- ка сталі прызерамі гэтых спаборніцтваў.

Сярод пераможцаў у сваіх узростах груп пераважная

большасць мінчан. Гэта Віктар Платонаў, Сяргей Коваль, Міхаіл Кандрашкін, Алесей Князеў, а таксама Віктар Новік з Салігорска.

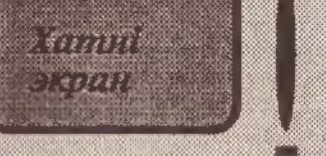
«Замахнуліся» на марафон і жанчыны. Лепшы вынік пака- зала мінчанка майстар спорту міжнароднага класа Алена Цухо — 2:47.04. Добрага сло- ва заслугоўваюць мінчанкі Яніна Лапіна і Людміла Аге- ва, якія сталі пераможцамі ў сваіх узростах груп.

Калі 240 спартсменаў і прыхільнікаў аздараўленчага бегу стартвалі на 10 кіламетраў. Першым

фінішаваў вядомы мінскі бя- гун Уладзімір Танчынскі — 29.20. Толькі дваццаць секунд прайграў яму інструктар Ка- прыскага фізкультурна-азда- раўленчага комплексу Рыгор Нікалаен. Сярод жыхары на гэтай дыстанцыі перамагла Галіна Барук з Гродна.

Пераможцы і прызеры ва- ўсёх узростах груп атры- малі каштоўныя прызы фірм «Сполдзінг» і «Кока-Кола», якія выступілі спонсерамі мінскага марафона. Памятны падарункі атрымалі ўсе, хто за- кончыў дыстанцыю.

Павел ЖУРБА

5 ліпеня, аўторак

Беларускае тэлебачанне

16.00. Абласныя навіны (Віцебск).
16.15. «Халады ў пачатку вяс- ны».
16.45. Навіны (з сурдаперак- ладам).
16.55. Існасць.
17.25. Навіны Бі-бі-сі.
18.00. Эканаміст.
18.10. «Валікая Айчынная». Д/ф. 16-я с.
19.00. Эканамічная хваля.
19.45. Стоп-кадр.
20.05. Вакальны цыкл Р.Шу- мана.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. «Пасля Перамогі».
2-я с.
22.10. Пад купалам Сусвету.
22.20. «Час выбраў нас».

Канал «Астанкіна»

16.05. Рок-урок.
16.40. Планета.
17.25. Документы і лёсы.
17.40. Знак пытання.
17.50. 20.35. Надвор'е.
18.00. Галзіна пік.
18.25. «Дзікая рука», Тэлесе- рыял.
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. З першых рук.
20.55. Залаты шлягер.
21.45. «Пунсоны першацвет» (ЗША — Валіакрытанія). 1-я с.
23.25. Футбол. Чэмпіянат све- ту. 1/8 фіналу.

Канал «Расія»

15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. Ваша права.
17.05. Чалавек справы.
17.40. Свята кожны дзень.
17.50. Ніхто не забыты.
17.55. Музыка на дэсерт.
18.10. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. Рэпартаж.
19.55. Чэмпіянат свету па футболе. 1/8 фіналу.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. «Сярод шырх камя- нёў». Маст.фільм.

6 ліпеня, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. «Пасля Перамогі». 2-я с.
8.55. Пяць хвілін на жарты.
9.00. Надвор'е.
9.10. «Час выбраў нас». 4-я с.
10.20. Візіяма-навізіяма.
11.20. «Скрыжаванні вайны». Спектакль. Ч.3-я.
12.10. «Мара маленькага ас- ляці». Мультифільм.
12.20. «Купальніцкая ноч».
13.30. Навіны.
Экран — аб'турыенту
13.40. Матэматыка.
14.10. Гісторыя.
14.40. Фізіка.
15.10. Канцэрт лаўрэатаў Рэспубліканскага конкурсу юных выканаўцаў на дукавых

інструментах музычнай шко- лы № 14 г.Мінска.
15.40. «Ірыныч дзёнік».
15.55. Праграма перадач.
16.00. Абласныя навіны (Го- мель).
16.15. «Калі Віцебск быў Па- рыжам». Д/ф.
16.45. Навіны.
16.55. Фільм-канцэрт.
17.25. Навіны Бі-бі-сі.
18.00. «Валікая Айчынная». Д/ф. 17-я с.
18.50. «Крок». «Карамболь». Урач-сексапаталаг Д.З.Ка- пусцін.
19.20. Праблемы аховы нава- коллага асяроддзя.
20.05. Праграма для дзевяціх людзей.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. «Пасля Перамогі».
2-я с.
22.20. Пад купалам Сусвету.
22.30. «Час выбраў нас». За- клопная серыя.
23.35. Дзесяць хвілін плюс стагоддзе.
23.45. Ніка.
24.00. Надвор'е.
0.10. Грэка-рымская бараць- ба. Беларусь — Расія.

Канал «Астанкіна»

8.00. Агляд рынку нерухомасці.
8.15. «Месцявая дарожка».
8.30. «Дзікая рука».
8.55. Клуб падарожнікаў.
9.45. 0.15. Прэс-экспрэс.
10.00. 15.00. 17.00. 20.00. 23.00. Навіны.
10.20. «Джэйс і Вестэр». Тэ- лерыял.
15.25. «Вайна гобатаў».
15.50. Дзеіні дзіцячага кіннафестывалю.
16.05. «Лятучы дом».
16.40. Тэлеперадакцыя «Мір».
17.25. Свет сёння.
17.40. Тэадром.
17.50. 20.35. Надвор'е.
18.00. Галзіна пік.
18.25. «Дзікая рука». Тэлесе- рыял.
18.55. «Адродзіцца няхцен- не...». Акцёр В.Гафт і мастак М.Сафронаў. Вядучы — У.Малчану.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Чалавек і закон.
20.55. «Пунсоны першацвет».
2-я с.
22.15. Фестываль песні імя Я.Мартынава (г.Данецк).
23.45. Новыя жыхары.

Канал «Расія»

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.00. Час дзевяціх людзей.
7.30. Добрай раніцы.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.30. Пілігрым.
9.15. Ура, каникулы! «Залатыя рогі».
9.45. «У запарку рамон».
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя «Рост».
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія. «Далёкі Усход».
16.50. Рубяжы.
17.05. Будні.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. «Музычная легенда».
С.Лемешаў, І.Казлоўскі.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. «Санта-Барбара». Тэ- лерыял.
20.25. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
20.30. Рэк-тайм.
21.05. Зала чакання.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран крмінальных паведамленняў.
22.45. Зорны дождж.

8 канал

5 июля, вторник

19.00. Мультисеріал «Воль- рон».
19.25. Студія «ИНТЕКС».
«Новості».
19.35. Многосеріальный фильм «Лабиринт правосудия».
«История Леона».
20.25. БЕЛНЕКС представляет мультипликационный фильм Уолта Диснея «Аладин», 2-я часть.
20.55. Телесериал «Морена Клара», 42-я серия.
21.45. У афішы.
22.00. БЕЛНЕКС представляет фантастический боевик «Ки- борг-ишайка».

6 июля, среда

19.00. Мультисеріал «Воль- рон».
19.25. СОЛТЕК: «Новості».
19.30. Политический сериал «Хилл Стрит Блюз»: «Чемо- дан».
20.20. БЕЛНЕКС представляет мультипликационный фильм Уолта Диснея «Аладин», 3-я часть.
20.50. Документальный фильм «Осаждение престо- ла».
21.20. Астро-класс.
21.45. БЕЛНЕКС представляет художественный фильм «Ни- ко 6: зона смертельной опас- ности».

**Предприятие
ПОКУПАЕТ**
мокросоленные шкуры крупного
рогатого скота по ценам
выше закупочных на 20%.
РН/FAH(0172)
70-91-69, 70-86-47, 72-91-97.

Коллектив Минского областного центра занятости насе- ления выражает соболезнование директору Несвижского районного центра занятости населения ПИВОРАЧУК Сергею Павловичу в связи с постигшим его горем — смер- тью ОТЦА.

Наш адрас:

220013, гор.Мінск,
вул.Б.Хмяльніцкага,10-А,паверх 9,
рэдакцыя газеты «Мінская праўда».

ТЭЛЕФОНЫ:
прыёмнай рэдакцыі — 68-29-76,
намесніка галоўнага рэдактара — 68-25-81,
аказаннага сакратара — 68-26-48,
сакратарыята — 68-26-48,
аддзелаў: Саветаў — 68-26-38,

адукацыі і культуры — 68-25-76,
камерцыйна-эканамічнага — 68-25-43,
грамадска-палітычнага — 68-25-42,
інфармацыйна-аналітычнага — 68-28-33,
пісьмаў і маральна-бытавых праблем — 68-25-83,

Іностранны — 68-25-03, 68-26-48,
камерцыйнага — 68-25-86,
бухгалтэрыі — 68-26-65.
Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў:
у Варшаве — (8-277) 5-15-61, Вілені —
(8-271) 5-57-86, Нясвіжы — (8-270) 5-41-88,

Салігорску — (8-210) 2-49-60.
ЗАСНАВАЛЬНИК —
Мінскі абласны Савет народных дэпутатаў,
220625, г.Мінск, в.п.Знамя, 4.
«Мінская праўда» — орган Мінскага
абласнага Савета народных дэпутатаў.

Намеснік галоўнага рэдактара

М.В.КАРОЛЬ.

Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў па- рэдку абмеркавання, не падзяляючы пункту гле- джання аўтара.
Адказнасць за падбор і дакладнасць аублікаваных фактаў і іншых звестак нясуць іх аўтары.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Час падпісання ў друк: па графіку 22.10.
Нумар падпісання ў 22.00.

Набрана і зварстаня на настольна-выдавецкім комплексе. «Мінская праўда».
Друкарыя выдавецтва «Беларускі Дом друку».
220013, г.Мінск, пр.Ф.Скарыны, 79.

Тыраж 17775. Індэкс 63923. Зак №69.

М 123456789101112
П 123456789101112